

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Megint drágább a tojás.*

Forrás: *Vitág*

Bp.

(Hely)

1915 X.23

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

Megint drágább a tojás A tojástőzsde beadványa a Kormányhoz

Megint drágább lett a tojás. Ma már huszonhárom fillérért árulják a teatojás darabját, de alkalmasint ez az ár is emelkedni fog rövidesen. Budapesten ma már alig van más áru, mint galíciai és hűtőházi tojás és ma méregdrága áron azt a tojást dobják piacra, amit hónapokkal ezelőtt száz perccel olcsóbban vásárolt a spekuláció. Mindezeknek a bajoknak a kutforrása a németországi kivitelben keresendő. Németország havonként tizenötmillió darab tojást visz ki tőlünk és mivel a berlini *Zentraleinkaufsgesellschaft* itteni megbízottja, akinek monopóliuma van, minden árat megad a tojásért, érthető a tojás árának horribilis emelkedése. Annak ellenére, hogy ma a tojás ládjánál 270 korona az ára, a német vállalat még mindig megtalálja a számítását és havonként közel másfél millió koronát keres a magyarországi tojáskivitelre.

Berlinben ugyanis az ottani tojástőzsdén egységes sokk tojás ára ma 11.90—12.10 márka volt. Egységes hatvan darabbal egyenlő, egy ládában tehát huszonnégy sokk van. Ha a tizenkét márkás közép árat vesszük alapul, egy láda tojás ára Berlinben huszonnégyszer tizenkét, tehát 288 márka ami koronára átszámítva — tekintve hogy ma egy tojás felel meg. Már most kész a számítás. Ugyanaz a tojás, ami nálunk ládánként 270 koronába kerül Berlinben már 406 koronáért jut a piacra és így hat korona ádánkinti szállítási költséget leszámítva a *Zentraleinkaufsgesellschaft* minden ládánál 140

koronát keres. Miután pedig kilencven vagonban kilenzerkilencszáz láda van, a berlini cég ilyen kivitel mellett havonként pontosan 1.386.000 koronát keres.

Ez az állapot indította arra a budapesti tojástőzsdét, hogy a kormánytól sürgős orvoslást kérjen és erélyesen sürgesse a bajok orvoslását. A tojástőzsde pár héttel ezelőtt beadványt intézett a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterekhez és ebben a beadványban megjelölte azt az utat, amelyet a helyzet szanálása érdekében helyesnek tart.

Létesítenék egy egyesülést: Tojáskereskedelmi Központ címen, amelybe beléphetnek mindazok a feddhetlen jellemű tojáskereskedő cégek, amelyek a Budapesti Tojástőzsde tagjai és amelyek a kiviteli kereskedelemmel már a háboru kitörése előtt foglalkoztak. Ez az egyesülés a megfelelő szervekkel felruházva, gondoskodik arról, hogy a közfogyasztás, főleg a fővárosi és a nagyobb vidéki központok ellátása és a tojáskivitel között a helyes kapcsolat és egyensúly fenntartsék.

A főváros és a vidéki nagyobb központok ellátásának céljából a tervezett egyesülés, illetve Központ állandó érintkezésben lesz egy a fővárossal, mint a vidéki nagyobb városok vezetőseivel. Tekintetbe véve azt, hogy egy a főváros, mint a többi városok szükségleteinek túlnyomó részét a környékből való felhozattal fedezi, itt csak azon mennyiség biztosításáról kell gondoskodnunk, amelynek fedezése rendszerint a nagykereskedelem feladata és gondoskodnunk kell egy olyan tartalékról, amely készen álljon arra az esetre, ha bármi okból a felhozattal és a kereskedelem nem fedezné a szükséglet teljes száz százalékát. Ezért a megoldást úgy képzelik, hogy a tojáskivitel lebonyolító központ a kivitt mennyiség 25%-át a főváros és a vidéki városok ellátásának biztosítására

a városi fogyasztás rendelkezésére bocsátja.

Ennek a mennyiségnek a felét fix átvénné egy konzorcium, amely kereskedőkből és a városi üzletekből állana, míg a másik felét a fogyasztás szabad rendelkezésére bocsátanák és ebből ismét csak azt a mennyiséget volna szabad továbbítani, amelyet a fogyasztás fel nem venne.

A belfogyasztás céljára rezerválandó mennyiséget természetesen olyan áron kell a belfogyasztás számára rendelkezésre bocsátani, amely a kiviteli árral szemben jelentékeny engedményt juttat a fogyasztásnak és így míg egyrészt a kereskedelem érdekei a kivitel terén kielégítettnek, addig másrészt a belföldi fogyasztó olcsóbb áron jut ehhez a fontos élelmi cikkhez.

Alapos számítások után azt találták a kereskedők, hogy a belföldi árnak 15%-kal olcsóbban való megszabása egy igazságos és minden érdeket egyformán kielégítő megoldást nyújt. Semmi sem mutatja a tervezett organizáció valóban közérdekű voltát annyira, mint ez. Mert, míg a fennálló gazdasági tömörülések, kartellek, a belföldi fogyasztást

drága áron látják el, hogy a kivitel olcsó árak mellett eszközölhessék és így a kivitel eredményeit a belfogyasztásnak kell megfizetnie, addig ez a szervezet éppen ellenkezőleg a belfogyasztást kedvezményezi és annak javára igen lényeges áldozatokat hozni lesz köteles.

Ezzel szemben az érdekeltség azt kéri a kormánytól, hogy a német cég számára adott monopóliumot szüntesse meg és a tojáskiviteli engedélyt a fenti program alapján létesítendő központ számára adja meg, amely abban a kiviteli kereskedelemmel már a háboru kitörése előtti is foglalkozott cégeket, amelyek benne tömörülnek, annak idején tényleg megvolt részesedésük arányában részesíteni fogja.

A terjedelmes memorandum beadása után az illetékes miniszteriumok megbízottjai tárgyalásokat

Sír a tojástőzsde memorandumában közölt tervet megvalósítására, azonban ez a megoldás csak enyhíti, ellenben nem szünteti meg azokat a bajokat, amelyeknek gyökere orvoslását egyesegyedül a tojáskivitel teljes megszüntetésétől lehet várni.

kezdtek a tojáskereskedőkkel a bajok megszüntetése érdekében. Az első tanácskozás a múlt héten volt a kamara helyiségében és azon most már az az álláspont került többségbe, hogy minden egyéb megoldástól függetlenül a tojáskivitel teljes megszüntetését kell kérni a kormánytól, mert csak ez a fordulat segíthet a mai helyzetben. Csak akkor, ha a kormány ezt a kérést nem teljesítené, kerülne